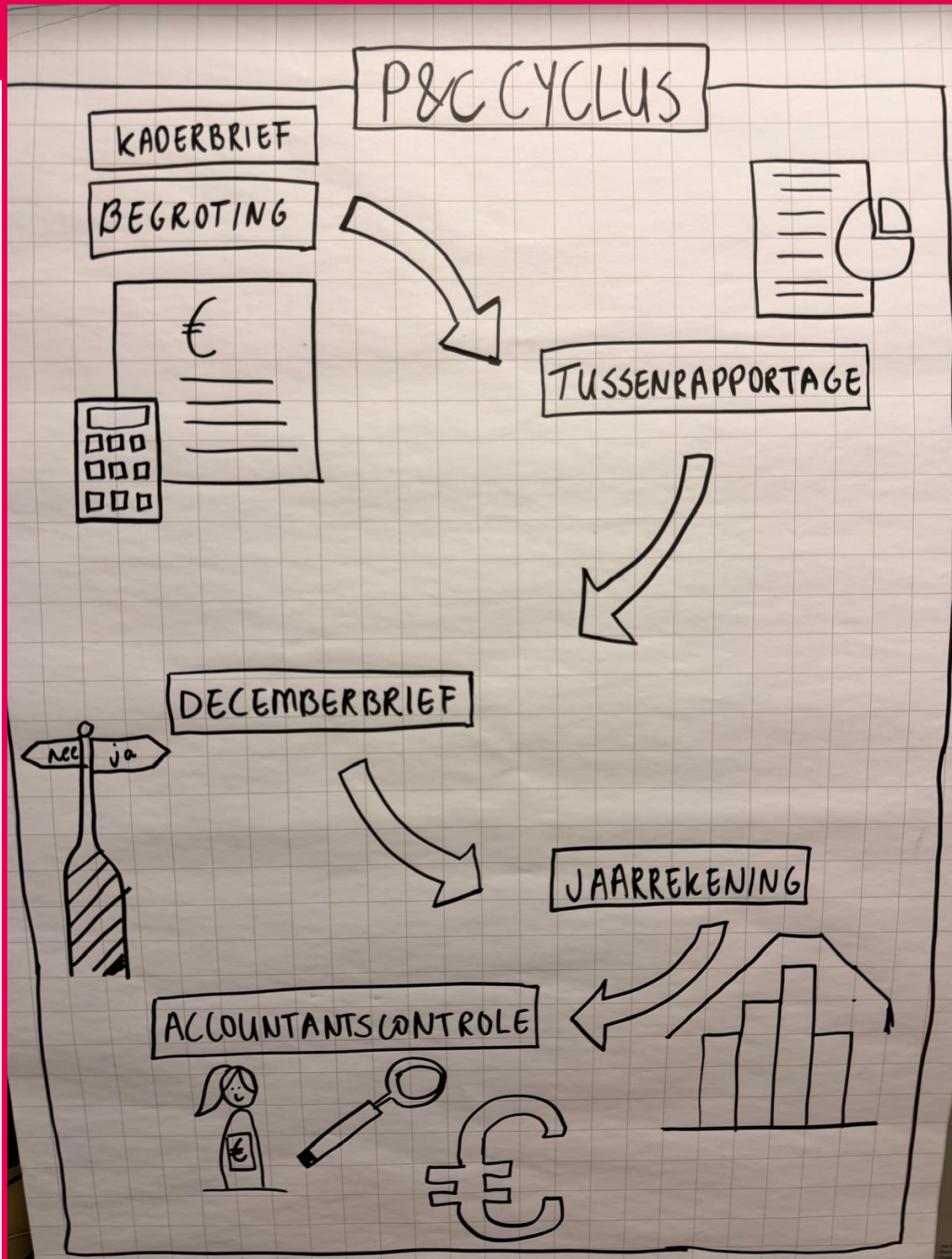

Financiën

Presentatie financiën t.b.v. formatie 2026-2030

1. Uitleg over de P&C-cyclus
2. Planning P&C documenten
3. Meerjarenbegroting
4. Financiële kengetallen
5. Welke grote investeringen zitten in de meerjarenbegroting?
6. Onderzoek Gezonde Financiële Positie

1. Uitleg P&C Cyclus

2. Financiële rapportages

- 1. Jaarrekening 2025 – College 19 mei**
- 2. Perspectiefbrief 2027 – College 2 juni**
- 3. Tussentijdse rapportage 2026 – College 18 augustus**

Overzicht van baten en lasten
(incl. reserves)

				bedragen x € 1.000
Omschrijving	Begroting			
	2026	2027	2028	2029
Lasten				
Sociale Leefomgeving	-81.457	-79.544	-82.576	-79.854
Economische Leefomgeving	-59.326	-50.056	-50.419	-50.980
Fysieke Leefomgeving	-68.750	-62.948	-62.129	-56.594
Mensen Middelen en Bestuur	-8.018	-7.570	-7.630	-7.915
Totaal lasten	-217.551	-200.118	-202.754	-195.342
Baten				
Sociale Leefomgeving	4.212	3.865	4.520	3.385
Economische Leefomgeving	32.461	22.666	22.396	22.396
Fysieke Leefomgeving	46.310	39.590	37.629	31.414
Mensen Middelen en Bestuur	3.268	3.314	3.148	3.149
Totaal baten	86.251	69.435	67.693	60.343
AD, overhead, VPB, onvoorzien lasten	-29.015	-28.083	-26.551	-28.602
AD, overhead, VPB, onvoorzien baten	158.882	160.978	158.118	160.407
Geraamd saldo van baten en lasten	-1.433	2.211	-3.495	-3.194
Totaal Toevoegingen reserves	-1.864	-1.634	-1.073	-2.697
Totaal onttrekkingen reserves	4.308	665	2.236	4.200
Geraamd resultaat	1.011	1.243	-2.332	-1.691
Nog te verwerken septembercirculaire 2025	2.880	461	336	414
waarvan CDOKE	-1.959			
Totaal geraamd resultaat	1.932	1.704	-1.996	-1.277

3. Meerjaren begroting

4. Financiële kengetallen begroting 2026

Kengetallen	Begr. 2025 na wijzig.	concept jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Criterium voor mate van gezondheid:
Netto schuldquote	60%	27%	74%	86%	101%	120%	"De netto schuldquote is lager of gelijk aan 100%".
Solvabiliteitsratio	23%	29%	20%	19%	17%	14%	"De solvabiliteitsratio is groter of gelijk aan 20%".
Grondexploitatie	-1%	-1%	2%	0%	1%	-2%	"Hoe lager dit percentage, hoe beter.
Structurele exploitatieruimte	0%	6%	0%	0%	-1%	-1%	"De structurele exploitatieruimte is groter of gelijk aan 0%".
Belastingcapaciteit	87%	87%	94%	94%	94%	94%	"De woonlasten ten opzichte van het landelijke gemiddelde zijn lager dan 100%".

Conclusie

Alle kengetallen laten een negatieve trend zien. Waar we in de begroting 2026 nog voldoen aan het gros van de geadviseerde normen constateren wij dat vanaf 2028 de situatie op bepaalde onderdelen zorgelijk is. Het al eerder genoemde investeringsprogramma zorgt voor een forse financieringsbehoefte wat zichtbaar wordt in de ontwikkeling van de solvabiliteit en de netto schuldquote. In 2029 bedraagt de solvabiliteit 14,3% en is daarmee lager dan de geadviseerde ondergrens van 20%. Een toename van vreemd vermogen en de afname van de algemene reserve zijn hier de oorzaak van. De netto schuldquote nadert de kritisch grens van 130% waarop gemeenten wordt geadviseerd direct actie te ondernemen.

Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Indien de netto schuldquote boven de 100% ligt spreekt men van een hoge gemeenteschuld. Hoger dan 130% betekent dat gemeenten wordt geadviseerd direct maatregelen te treffen om de schulden te verminderen. We zien een stijl stijgende lijn in de netto schuldquote waarbij de verwachting voor 2029 wel zorgwekkend is.

Criterium voor mate van gezondheid: "De netto schuldquote is lager of gelijk aan 100%".

4. Financiële kengetallen begroting 2026

Ratio weerstandsvermogen	Beschikbare weerstandscapaciteit		
	(algemene reserve)	49,3	
			= 1,9
	Benodigde weerstandscapaciteit	25,6	
	(totaal van de risico's)		

	2025	2026	2027	2028	2029
Beschikbare weerstandscapaciteit (algemene reserve)	€ 56.339.000	€ 54.488.000	€ 55.816.000	€ 53.879.000	€ 50.649.000
Algemene reserve	€ 49.339.000	€ 53.477.000	€ 54.573.000	€ 56.211.000	€ 52.340.000
Resultaat	€ 7.000.000	€ 1.011.000	€ 1.243.000	€ -2.332.000	€ -1.691.000
Benodigde weerstandscapaciteit (totaal risico's)	€ 25.600.000	€ 25.600.000	€ 25.600.000	€ 25.600.000	€ 25.600.000
Ratio weerstandsvermogen	2,2	2,1	2,2	2,1	2,0
Norm (C, voldoende)	1,0 - 1,4	1,0 - 1,4	1,0 - 1,4	1,0 - 1,4	1,0 - 1,4

Ontwikkeling ratio's bij gelijkblijvende risico's en gecorrigeerd met resultaat.

	2025	2026	2027	2028	2029
Beschikbare weerstandscapaciteit (algemene reserve)	€ 56.339.000	€ 54.488.000	€ 55.816.000	€ 53.879.000	€ 50.649.000
Algemene reserve	€ 49.339.000	€ 53.477.000	€ 54.573.000	€ 56.211.000	€ 52.340.000
Resultaat	€ 7.000.000	€ 1.011.000	€ 1.243.000	€ -2.332.000	€ -1.691.000
Benodigde weerstandscapaciteit (totaal risico's)	€ 25.600.000	€ 28.160.000	€ 30.976.000	€ 34.073.600	€ 37.480.960
Ratio weerstandsvermogen	2,2	1,9	1,8	1,6	1,4
Norm (C, voldoende)	1,0 - 1,4	1,0 - 1,4	1,0 - 1,4	1,0 - 1,4	1,0 - 1,4

Ontwikkeling ratio's bij stijging van risico's van 10%. en gecorrigeerd met resultaat.

Omschrijving investering	Jaar st investering	Gereed (verwacht)	Investering 2025	Investering 2026	Investering 2027	Investering 2028	Investering 2029
Gemeentehuis - huisvesting	2023	2029	400	400	400	400	33.626
Verbeteringen A32	2017	2025	403	-	-	-	-
Parkeergarage BK-plein	2023	2029	1.024	3.790	7.380	8.130	410
IHP VO KIIM	2023	2027	757	10.793	-	-	-
IHP VO Renovatie Kingweg 1 Borneo College	2023	2025	431	-	-	-	-
Weidlandsbrege	2026	2027	-	500	5.500	-	-
Verbouw HVS - Cultuurhuis	2025	2027	-	2.623	2.613	-	-
Herstructurering Sinnebuorren Akkrum	2014	2025	99	-	-	-	-
IHP Cbs De Roerganger	2023	2026	4.686	-	-	-	-
IHP Obs Albertine Agnesschool	2023	2026	4.337	-	-	-	-
IHP VO OSG Sevenwolden	2023	2027	410	3.834	-	-	-
IHP Renovatie De Buitenkans	2023	2026	3.984	-	-	-	-
IHP PO 2022 - Renovatie cbs De Hoeksteen	2025	2028	-	201	3.767	-	-
IHP PO 2022 Nieuwbouw cbs mr. s. wijbrandigschool	2025	2028	-	333	-	3.440	-
Herinrichting Kernwinkelgebied Heerenveen	2024	2027	1.010	1.945	652	-	-
IHP PO 2022 - Nieuwbouw rkbs Sint Jozefschool	2025	2028	-	264	-	3.181	-
IHP obs Het Vogelnest	2023	2026	2.628	-	-	-	-
IHP PO 2022 - Nieuwbouw obs Tjongerschool	2025	2027	240	-	2.693	-	-
IHP PO 2022 - Nieuwbouw obs Sevenerschool	2025	2028	-	246	-	2.331	-
Gem.huis - niet gebouw gebonden kosten	2023	2029	-	-	-	-	2.370
IHP Obs De Boarne	2023	2026	158	2.130	-	-	-
IHP Cbs De Finne Gymzaal	2023	2026	150	2.105	-	-	-
IHP PO 2022 - Renovatie Futura	2025	2029	-	-	146	2.081	-
IHP VO KIIM Gymzaal	2023	2027	98	2.112	-	-	-
IHP VO OSG Sevenwolden LO-voorzieningen	2023	2027	173	2.038	-	-	-
Doorfietsroute Heerenveen-Drachten	2023	2027	179	179	1.434	-	-
Herinrichting Burg. Falkenaweg	2022	2026	250	1.500	-	-	-
Herontwikkeling Gashoudersplein & E.van Harenplein	2024	2029	68	-	39	58	897
Herinrichting centrum Akkrum fase 1	2022	2025	44	-	-	-	-
IHP Cbs De Finne	2023	2026	109	1.253	-	-	-
Vervanging Pick-Ups 2027	2027	2027	-	-	1.386	-	-
IHP Cbs De Finne Kinderopvang	2023	2026	73	1.256	-	-	-
IHP Cbs De Roerganger Kinderopvang	2023	2026	1.281	-	-	-	-
Herinrichting BK-plein rondom parkeergarage	2023	2029	89	14	117	609	-
IHP PO 2022 - Nieuwbouw cbs De Hoeksteen	2025	2028	-	97	1.104	-	-
IHP PO 2022 - Renovatie gymzaal MFA Kempenaar	2025	2028	-	-	45	1.051	-
IHP PO 2022 - Renovatie Gymzaal obs Tjongerschool	2025	2027	45	-	1.051	-	-
IHP Uitbreiding De Buitenkans	2023	2026	989	-	-	-	-
Doorfietsroute Heerenveen-Sneek	2025	2027	-	1.083	-	-	-
Herinrichting centrum Akkrum fase 2	2022	2025	769	-	-	-	-
Vervanging verhardingen 2028	2028	2028	-	-	-	1.011	-
Vervanging verhardingen 2029	2029	2029	-	-	-	-	1.011
Herstel constructiefout Akkrum	2025	2026	1.000	-	-	-	-
Totaal			42.882	45.713	35.471	31.438	45.829

5. Grote inves- teringen

Investerings >
1mln in begroting
2026 (p. 169)

5. Grote investeringen

Investerings per thema (bedragen *€1.000)	Investering 2026	Investering 2027	Investering 2028	Investering 2029	Totaal
Economische Leefomgeving	28.041	10.740	14.954	1.094	54.829
Fysieke Leefomgeving	12.970	15.058	5.494	4.850	38.372
Mensen Middelen en Bestuur	4.702	9.673	10.991	39.885	65.250
Sociale Leefomgeving	-	-	-	-	-
Totaal	45.713	35.471	31.438	45.829	158.451

De grootste investeringen bestaan uit:

Economische leefomgeving:

Onderwijshuisvesting en gymzalen € 55 mln

Fysieke leefomgeving:

Herinrichting kernwinkelgebied: € 4 mln

Cultuurhuis € 5 mln

Vervanging Weidlansbrege € 6 mln

Mensen Middelen en Bestuur:

Gemeentehuis: € 38 mln

Parkeergarage BK-plein € 21 mln

6. Gezond financieel perspectief

- GFP bij perspectiefnota 2026
- € 7 à € 8 mln in voorkeursscenario structureel per jaar bezuinigd vanaf 2026, waaronder € 1,5 mln op ambtelijke organisatie.
- Er is nog een begrotingstekort in 2028 e.v.
- Afhankelijkheid van rijk is onveranderd.
- Alternatieve ombuigingen vanuit ombuigingenbundel 2026 bieden nog € 8 miljoen aan kansen. Dit zijn wel voorstellen die bewust niet zijn gekozen bij de eerdere ronde. Veelal door hogere impact dan de gekozen voorstellen.

H4 Ombuigingsvoorstellen niet in voorkeursscenario

4.1 Overzicht ombuigingsvoorstellen

In onderstaande tabel worden de ombuigingsvoorstellen weergegeven die niet zijn opgenomen in het voorkeursscenario.

Nr.	Ombuigingsvoorstel niet in voorkeursscenario	Domein	Lasten/Baten	Maatschappelijke impact	Organisatorische impact	2026	2027	2028	2029
						8.442	8.915	8.893	8.890

Tabel 6. Ombuigingsvoorstellen niet in voorkeursscenario

